

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 16.12.2025

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa ili, yüksek doğurganlık hızı, yoğun göç hareketleri ve genç nüfus yapısı nedeniyle Türkiye'nin en hızlı büyüyen illerinden biridir. Buna karşın, ildeki sağlık altyapısı ve özellikle hastane yatak kapasitesi, bu demografik büyümeyi karşılayabilecek şekilde planlanmamış; yıllar içinde ortaya çıkan açık kalıcı ve yapısal bir sorun hâline gelmiştir.

2023 yılı itibarıyla Şanlıurfa'da 1.000 kişi başına düşen hastane yatak sayısı yaklaşık 1,7 seviyesindedir. Bu oran, Türkiye ortalamasının (yaklaşık 3,1) belirgin biçimde altında olduğu gibi, OECD ülkeleri ortalamasının (yaklaşık 4,2-4,3) da çok gerisindedir. Mevcut tablo, Şanlıurfa'nın sağlık hizmetlerine erişimde açık bir dezavantaj yaşadığını ortaya koymaktadır.

Türkiye ortalaması esas alındığında dahi, Şanlıurfa'nın mevcut nüfusu için en az 7.000 civarında hastane yatağına ihtiyaç bulunmaktadır. Mevcut yatak kapasitesi dikkate alındığında, il genelinde 3.000'i aşan bir yatak açığı söz konusudur. Bu eksiklik yalnızca niceliksel değil; yoğun bakım, yenidoğan, onkoloji ve ileri uzmanlık gerektiren nitelikli yataklar bakımından da daha derindir.

Nüfus artış hızının devam edeceği öngörülen bir ilde, sağlık altyapısının bu gerçeklikten kopuk biçimde planlanması; sevk zincirinde tıkanmalara, acil servis yoğunluklarına, randevu sürelerinin uzamasına ve sağlık hizmetlerinin niteliğinin düşmesine yol açmaktadır. Bu durum, Anayasa'nın 56'ncı maddesinde güvence altına alınan sağlık hakkı bakımından ciddi bir kamu sorumluluğu doğurmaktadır.

1. Şanlıurfa ilinde 2025 yılı itibarıyla; kamu, üniversite ve özel hastanelerde bulunan toplam hastane yatak sayısı kaçtır? Bu yatakların kaç fiilen aktif olarak hizmet vermektedir? Aynı dönem itibarıyla Şanlıurfa'da; yoğun bakım, yenidoğan, onkoloji ve diğer özellikli branşlara ait nitelikli yatak sayıları ayrı ayrı kaçtır?
2. Sağlık Bakanlığı tarafından iller bazında yapılan sağlık altyapısı planlamalarında, nüfus artış hızı ve doğurganlık oranları dikkate alınmakta mıdır? Şanlıurfa için son 10 yılda bu kriterler esas alınarak hazırlanmış özel bir planlama veya etki analizi bulunmakta mıdır?
3. Şanlıurfa'da 1.000 kişi başına düşen yatak sayısının Türkiye ortalamasının belirgin biçimde altında olmasının idari ve teknik gerekçesi nedir?
4. Sağlık Bakanlığı'nın, Şanlıurfa'nın mevcut nüfusu esas alındığında ihtiyaç duyduğu asgari hastane yatak sayısına ilişkin yaptığı bir ihtiyaç tespiti var mıdır? Varsa bu tespitte öngörülen sayı kaçtır?

5. Şanlıurfa'daki mevcut yatak kapasitesinin yetersizliği nedeniyle; başka illere yapılan sevk sayısı acil servis bekleme süreleri yoğun bakım yatak bulunamaması nedeniyle yaşanan mağduriyetlere ilişkin Bakanlığınızın elinde istatistiksel veri bulunmakta mıdır?
6. Şanlıurfa'da önümüzdeki 5 yıl içinde; yeni hastane yapımı, mevcut hastanelerin kapasite artırımı veya yeni yatak açılması yönünde planlanan projeler var mıdır? Varsa bu projelerin yeri, kapasitesi ve takvimi nedir?
7. Harran Üniversitesi Hastanesi'nin kapasitesinin artırılması ve bölgesel referans hastanesi niteliği kazanmasına yönelik Bakanlığınız ile üniversite arasında yürütülen bir çalışma bulunmakta mıdır?
8. Yatak kapasitesindeki yetersizlikle birlikte değerlendirildiğinde, Şanlıurfa'da yaşanan uzman hekim ve sağlık personeli eksikliğini gidermeye yönelik özel bir teşvik veya kadro planlaması yapılmakta mıdır?
9. Şanlıurfa gibi nüfusu hızla artan iller için ayrıcalıklı ve bütüncül bir sağlık altyapısı planı hazırlanması Bakanlığınızın gündeminde midir? Değilse, mevcut eşitsizliğin nasıl giderilmesi öngörülmektedir?
10. Şanlıurfa'nın yüksek doğurganlık oranı ve genç nüfus yapısı dikkate alındığında; hastane yatak kapasitesinin yetersizliği ile sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan aksaklıkların, yenidoğanlar, çocuklar ve doğum yapan anneler açısından kalıcı ve geri dönülemez sağlık sonuçları doğurabileceği açıkken, Bakanlığınız tarafından bu risklere ilişkin özel bir etki analizi, risk değerlendirme raporu veya önleyici eylem planı hazırlanmış mıdır? Hazırlanmış ise bu çalışma hangi tarihte, hangi bilimsel veriler esas alınarak yapılmıştır?